

На чужині

Яків Щоголів

Осінь наближалась. Бліда й недвижима,
З неміччю у грудях, карими очима
Сумно ти дивилась на високі гори,
Ходники [1] чинару, лаври й сикомори.

В озирку [2] твоєму бачилось жадання
Жити і любити; але ізгасання
Всю тебе проймало — люблячу рослину,
І в крайницю іншу звало без упину.

Все перед тобою в'яло й умирало:
Сонцем не пригріте листя обпадало;
Паростки маньолій [3] блякнули і жовкли,
В горах і долинах пісні позамовкли.

Мовила ти: "Схніть ви, і лаврове листя,
І квітки маньолій! Літнього захистя
Вам уже не буде; я ж тію порою
З ліжка підіймусь й обновлюсь з весною!

Як зцілющий вітер від долин подише,
Й хворі мої лоні [4] міччю заколише,
Я вернуся знову з берегів чужини
Під далеке небо милої родини!.."

Повертало сонце на південні грані;
В горах полилися струмені весняні;
Все кругом кипіло, і очам здавалось,
Що й само каміння мочі набиралось.

Тільки ти, дитино, правди не вгадала:
На веснянім святі в'яла ти та й в'яла;
І тоді, як корні лаврів і азалій
Крилися розцвітом кійлів [5] і конвалій,

Темрява нещадна запиналом ночі
Тихо покривала карі твої очі...

Ні на що докору в серці ти не мала,
Як душа безсмертна тіло покидала:

Тільки в тую пору все мені здавалось,
Що кудись далеко думою ти рвалась
І сказати мала: "Нащо ж на чужині?
Дайте мені небо милої родини!"

1883

Примітки:

[1] Алеї.

[2] Погляд.

[3] Магнолії.

[4] Груди.

[5] Квітка — степова лілея.